

ప్రక్కమీంచి లేచి మత్తుగా వొళ్ళు విరుచుకున్నాను.

కటికీ తెర చెవతెవలాడింది. చల్లని గాలితెరొంటి కటికీలోంచి రివ్వన మాసుకొచ్చి గిలిగించలుపెట్టి పారిపోయింది. పక్కవాటాలో గోడగడియారం ఏడు గంటలు కొట్టింది. కాని, నిద్ర మత్తు పూర్తిగా వదలేదు.

మరోసారి గట్టిగా వొళ్ళు విరుచుకుని మంచందిగి యంగీ నవరించుకున్నాను. టిపాత్ మించి సిగరెట్లు పాకెట్టూ,

అగ్గిపెట్టె అందుకున్నాను. ముఖంమీడికి జీరాడే ముంగురుల్ని వెనక్కి తోసు కుంటూ వీధిగుమ్మంవద్దకి చేరుకున్నాను. గడియతీసి బైటవచ్చాను.

బైట ప్రవృత్తంతా మనకి చెలుగులో మట్టిసాములా మందకొడిగా పొర్లుతోంది. అకాశంలో కారుమబ్బులు ఉట్టంగా ఆలుముకున్నయ్.

గుండెల్లో ఏదో బరువు! అర్థంకాని ఆవేదన!—

బరువుగా నిట్టూరుస్తూ పట్టిగోడమీద చతికిల బిడ్డాను.

ఆరోజు ఆదివారం. ఆపీసుకు సెలవు. ఆపీసులో అయితే కాలం రేసుగుర్రంలా పరుగెడుతుంది. శ్రీమతి లేని యింట్లో చీమనడక నడుస్తుంది; ఒంటరిగా-ఒక్కరోజంతా ఎలా గడవడం.

ఉన్నట్టుండి ఆకాశం మెరిసింది. ఉరుములు వురిమాయి. చల్లని యిదురు గాలి రివ్వన వీచింది. ఆ రీపీమీద ఆల్లుకున్న మల్లెత్తిగ గిలగిలలాడింది. ప్రేవుల్లోంచి పుట్టుకొచ్చింది చలి:—

కొంపదీసి ముసురుపట్టుదుగదా? అంత వసీ జరిగితే గదిలోంచి కాలు కడపడానికి వీలేదు— ఈ నాలుగోడల మధ్య నేరం చెయ్యని శిక్ష:—

గుండె మరింత బరువెక్కింది:— ఈపిరి అందడంలేదు. మరోసారి బరువుగా వూపిరి పీల్చుకుని పాకెట్టులోంచి సిగరెట్టు బైటికి లాగి ఆగిపుల్లతో వెలిగించుకున్నాను. దమ్ము గట్టిగా లాగి గాలోకి వదలి, రింగు రింగులుగా తేలిపోయే పిల్లమేహులకేసి కళ్ళప్పగించి చూస్తూ వుండిపోయాను.

ఆ పిల్లమేహుల చాటునుండి మెరుపులా మెరిసింది అనూరాధ: పిల్లిలా తొంగిచూచి, కొంటెచూపులు విసిరి, చిలిపిగా నవ్వింది:

ఏమిటాచూపులు? ఎందుకలా నవ్వుతోంది?

నా అసహాయతను ఎక్కెండానా అసమర్థతను ఎత్తి చూపుతోందా? ఎంత గర్వం!

ఉక్రోషంతో వూగిపొయ్యాను.

ఛీ: యీ ఆడవాళ్ళని నమ్మకూడదు: వొత్తి స్వార్థపరులు! ఎదురుగా వున్నంత సేపూ పల్లమాలిన ప్రేమంతా వొలక తోస్తారు; నువ్వే నా లోకం అన్నట్టు ప్రవర్తిస్తారు. పుట్టింట కాలుబెడితేవాలు పుస్తెగట్టినవాడ్ని సైతం వూర్తిగా మరచిపోతారు!

అనూరాధ పుట్టింటకెళ్ళి ఆరువారాలు దాటుతోందా? వారానికో వుత్తరం ముక్కియినారాయదు. అధవా రాసిందిపో - తానెప్పుడు బయలుదేరేదీ రాకొడు. అక్కడ తన తమ్ముళ్ళూ, చెల్లెళ్ళూ, వాళ్ళ సరదాలూ అవే రాస్తుంది. ఎవరిక్కావాలివన్నీ? ఇక్కడ నేనేమై పోతున్నా ఆవిడకేం దిగులేదు; కనీసం చీమకుట్టినట్టయినా లేదు!

ఛీ! ఛీ! ఎంత స్వార్థం!

ఆకాశం మరోమారు గుల్లబులు. కత్తి యుళిపించింది! ఈ దురుగాలి ఎముకల్ని కొరుక్కుతినేస్తోంది; ముసురు పట్టడం ఖాయం!

అనూరాధే గనక వుంటేనా? యీ ఆదివారం ఎంత హాయిగా-ఆనందింగా గడిచిపొయ్యేది?

ముసురు పట్టితే ముణగదీసుకుని ఇంట్లోనే వుండిపోవచ్చు, సినిమాలూ పికార్లు కట్టిపెట్టి.

కబుర్లు చెబుతూ, కవిత్వం, కొంగు పట్టుకు తిరుగుతూ, ఏవనీ చెయ్యనివ్వకుండా ఏడిపిస్తూ...

అబ్బో! అనూరాధకి ఎంతలావు కోవమొచ్చేదని! కోవం ఎప్పుడూ కొనముక్కుమీదనే వుంటుంది అనూరాధకి. కోవమొచ్చినప్పుడు చూడాలి-అనూరాధ ఎంత అందంగా వుంటుందని!

నిజం కోవం కాదునుమండీ! ఉత్తుత్తి కోవం. నిజానికి నేనంటే అనూరాధకి ప్రాణం! నన్నెప్పుడూ కొంగున కట్టుకు తిరగాలంటుంది. ఆమాటకొస్తే నేను మాత్రం? పెళ్ళయిన యీ మూడేళ్ళలో అనూరాధని విడిచిపెట్టి ఒంటరిగా వాళ్ళనాడైనా గడపగలిగానా?

ఎప్పుడైనా నా ప్రాణానికి ఆ బావ మరలిదాడి పెళ్ళొకటి దాపురించివుండకపోతే కనీసం నా "ఆంసు మొగుడు"

కర్డునిలవకపోతే అనూరాధని విడిచిపెట్టి నేనిక్కడ యీ బ్రతుకు బ్రతికేవాడా?

మా పెళ్ళయిన తరువాత యీ మహా పట్నంలో వొంటరి కాపురం పెట్టితరువాత, రోజూ ఆదివారంకోసం ఎదురు చూచేవాళ్ళం! ఆదివారం వస్తోందంటే పండగ వస్తున్నట్టే!

అనూరాధ లేని ఆదివారం ఎంత భయంకరంగా వుంది!

అన్నయ్య పెళ్ళికని వెళ్ళిన ఆడది పెళ్ళి పూర్తవగానే బయలుదేరి వచ్చే

యాలా? తనిల్లా తన కాపురం ఛీ! ఛీ! యీ ఆడవాళ్ళకి బొత్తిగా బుద్ధిలేదు!

వెంటనే బయలుదేరి వచ్చేయ్యమని వుత్తరం రాద్దామని ఎన్నిసార్లో అనుకున్నాను. ఎంత చచ్చినా మగ మహారాజుని! అభిమానం చంపుకుని ఆలోచనా, అమ్మ బాబోయ్, ఇంకేముంది! ఆవతలివాళ్ళకి అలుసైపోనూ? ఆడదానికి అలుసినే నెత్తికెక్కి కూర్చుంటుందట!

అయినా ఆవిడికిలేని అవసరం నా కేమిటి చెప్పా! ఎప్పు డొస్తుందో రానీ! నాకేం మగవాడ్ని! నా శుభం నేను వెతుక్కోలేనూ?

చెర్నాకోలుతో ఎవరో బీపుమీచి చెళ్ళుమనిపించి నట్టయింది. పులిక్కె వడ్లను.

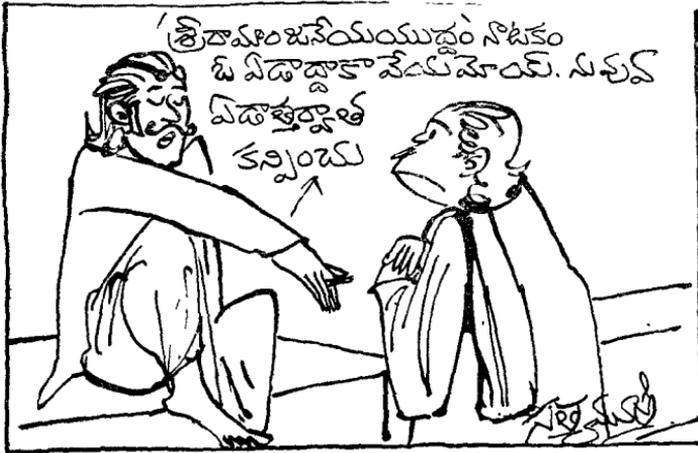
ఛీ! ఛీ! ఏమిటి పాడు ఆలోచనలు? ఆడిది పుట్టింటికెళ్ళితే మగాడు వూరు మెయ్యాలా?

నేనేం అందరిలాంటి ఆకాశాయిని కాను!

నీతిగా బ్రతుకుతున్నవాడ్ని! పెద్ద మనిషిగా నలుగుర్లో తలెత్తుక తిరగలవాడ్ని!

ఇలాంటి వెర్రెముర్రె వేసాలు నాయంటావంటాలేవు!

చివరంటా కాలి వ్రేళ్ళని ముద్దుపెట్టుకుంది. సిగరెట్టు పీక. ఉలిక్కివడి.

పూహలోకంలోంచి పూడివడి, సిగరెట్టు పీకను వినరికొట్టాను.

కిసుక్కున నవ్విందోచింక :

ఎవరు చెప్పా నన్ను చూచి నవ్వింది? దిగ్గున లేచి దిక్కులు పరికించాను. చిలక కంటబడింది. నా ప్రాణాలు పై పైనే ఎగిరిపోయినట్లు. ఎవరోకాదా చిలక. పనిమనిషి పెద్దమ్మ కూతురు. దాని పేరు చిలకే. బొగ్గులో రామచిలక. అది నవ్వింది నన్ను చూచికాదు, దానితో పరాచికాలాడుతోన్న పాపారాయుడ్ని చూచి.

ప్రాణాలు కుదుబడడం,

అయినా దృష్టి మళ్ళలేదు.

ఎదురుగా, రోడ్డుకవతల, కూలిపోయిన మదురుగోడ కావల. పూరిపాక ముందు, వొంగిన గంగిరావికొమ్మమీద, హొయలుగా వారి ముత్యాలు వొలక

యువ

బోస్తోంది చిలక? భుజంమీంచి జారిన చాలీచాలని పమిటను నర్దుకోకుండానే విరగబడి నవ్వుతోంది; నున్నటి బుగ్గలు సొట్టలు వడ తున్నట్లు. పెదాలుధనుస్సులా పొంగుతున్నట్లు. పళ్ళు ముత్యాలలా మెరుస్తున్నట్లు.

నల్లగావుంచేనేం? అందంగానేవుంది సుమా!

కళ్ళు నలుపుకుని మరీ చూచాను. అందంగానే వుంది. ఆశ్చర్యపోయాను! మూడేళ్ళుగా కనిపిస్తోన్న చిలకేనా యిది?

బాల్య మిత్రుడు సత్యం గుర్తు కొచ్చాడు. నిన్నటి రాత్రి చై లెక్కతూ వాడన్న మాటలు గుర్తుకొచ్చినట్లు.

“రంభలాంటి పిల్ల చిలక! అర చేతిలో ఆమలకం! అయినా ఏం ప్రయోజనం? ఆజీర్ణ రోగివి నువ్వు!

మృష్టాన్న భోజనం నీకెం రుచిస్తుందిలే!
 వాడమాట అంటూంటే నా శరీరం
 మీద తేళ్ళూ, జెర్రులూ పాకినట్టయింది.
 కడుపులో దేవినట్టయింది. వాడ్ని
 అమాంతం నమిలి మింగేద్దామన్నంత
 కోపమొచ్చింది.

కాని, యిప్పుడనిపిస్తోంది. సత్యాన్ని
 గ్రహించే శక్తేదో వాడిలో నిబిడికృత
 మైపుందని, కాకపోతే మూడేళ్ళుగా
 చూస్తోన్నా నేను గ్రహించలేని ఓనగ్గు
 సత్యాన్ని అయిదురోజుల ఆత్యల్ప
 కాలంలో వాడెలా గ్రహించగలిగాడు?

“ఒరేయ్! మడిగట్టుక్కుమంటే
 అంచుటాటులోవున్న ఆవకాశం కాస్తా
 జారిపోతుంది. దీవముండగానే ఇల్లు
 చక్కబెట్టుకోమన్నారు. యవ్వనం జారి
 పోకముందే అండాన్ని అనుభవించి
 పాఠేయ్యాలి! స్వర్గమూ, సర్వమూ,
 అనేవి ఎక్కడో లేవురా బ్రదర్! మన
 చేతుల్లోనే వున్న య్! బ్రతికినన్నాళ్ళూ
 హాయిగా, ఆనందంగా గడిపెయ్యాలి
 జీవితాన్ని. ఆదర్శాలను వల్లిస్తూ
 ఆత్మవంచన చేసుకునే వాళ్లంటే
 నాకసహ్యం. లక్షలు సంపాదించి
 నయాపైసాకు గడ్డికరిచే లోబీ, ఆది
 ర్శాల చాటున ఆత్మవంచన చేసుకునే
 త్రాళ్ళుడూ ఒక్కటే నా దృష్టిలో. అందు
 కనే నువ్వంటే నాకసహ్యం!”

బండి కదిలేదాకా వసపిట్టలా వాగు
 తూనే వున్నాడు.

లోతుగా ఆలోచిస్తే వాడిమాటల్లో
 నిజంలేకపోలే దనిపిస్తోంది. అసలు
 బలహీనత లేనివాళ్ళంత మంది ;
 అందమైన వాంఛలు కనిపిస్తే దొంగ
 చాటుగానైనా తొంగిచూడాలని ప్రయ
 త్నించేవాళ్ళే అందరూ. నాకు మాత్రం
 లేవు ఆశలు ; కాకపోతే నాకా ధైర్యం
 లేదు. చొరవలేదు. చాకచక్యం లేదు.
 అనుభవించే అదృష్టం లేదు

తమ అసమర్థతనూ, విరికితనాన్ని
 'నీతి' అనే ముసుగుక్రింద చాకచక్యంగా
 కప్పిపుచ్చుకునే నీతిపరు లెంతమంది
 లేరు? ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ
 అందర్నీ మోసంచెయ్యాలని ప్రయత్నించే
 వాళ్ళెందరు లేరు?—

నీతిని గురించి మాట్లాడే వాళ్ళందరూ
 నీతిపరులేనా?— పెద్దమనుషులుగా చలా
 మటి అవుతున్న వారందరూ పెద్ద మను
 షులేనా?— నాలంటి 'నేతి దీరకాయలు'
 కోకొల్లలు!—

సత్యం అదృష్టవంతుడు. ఆదర్శాల
 చాటున ఆత్మవంచన చేసుకునే అవివేకి
 కాడు!—

మేము కాలేజీ వెలగబెట్టే రోజుల్లో
 వాడిమట్టూ యీగల్లా ముసురుకునేవాళ్ళు
 అందమైన ఆడపిల్లలు ;

వరూధినీ—వసంతా— సుందరీ—
 సుజాతా—

నాకూ వుండేది వాళ్ళతో కలుపు
 గోరుగా తిరగాలనీ, కబుర్లుచెప్పాలనీ.

సిమాలకీ షికారకీ చెక్కెయ్యాలనిను. కాని గుండె చాలేదికాదు. ఎదురుపడితే బెదురుపుట్టుకొచ్చేది. మాటలు తడబడేవి. ముచ్చెమటలు పోసేవి. బనహీనత బైట పడకుండా అతిజాగ్రత్తగా తప్పించుకు తిరిగేవాడ్ని.

వరూధిని కాటోలు నాకు ప్రవరాఖ్యుడనే బిరుదు కూడా ప్రసాదించింది:—

సత్యంగాడంటే వాళ్ళెందు కలా పడి చచ్చేవాళ్ళు? వాడికంటే అందగాళ్ళు లేరనా? తెలివితేటల్లో బృహస్పతిని తలచన్నాడనా?—

కాదు; వాడికి చాలినంత గుండెబలముంది; ఆడపిల్లల్ని ఆర్పించే చాకిచక్యముంది;

అప్పుడు అంటే చదువుకునేరోజుల్లో నేను స్వతంత్రుడ్ని కాను. తండ్రి చాటున బ్రతుకుతోన్న అర్చకుడ్ని. ఇప్పుడో? నేను అర్చకుడ్ని కాను. నా సుఖాన్ని నేను వెతుక్కోవడంలో ఎవరికీ భయపడ నవసరంలేదు,

ఆరచేతిలో ఆమలకం చిలక! అందు బాటలోవున్న ఆనందం చిలక!—

వొళ్ల వేడెక్కింది; కోర్కెలు తరువుల్లా తలెత్తాయి; ధైర్యంగా వూపిరి పీల్చుకున్నాను!—

అకాశం ఫెకఫెకా వురిమింది. కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపేలా మెరిసింది. ఆమె తలెత్తి చూచింది. కళ్ళూ కళ్ళూ కలుసుకున్నామే. వొళ్ళు రులుముంది. వేడె

క్కిని శంంం

పోయింది. గుండెలు జారిపోయినామే.

వనిపిల్ల పమిట నర్దుకుంది. పాపారాయుడు పలాయనం చిత్రగించాడు.

చిలక పనిపిల్లయితేనే? ఆదీ ఆడదే! దానికీ మానాభిమానాలుంటుం. నే నలా చూడడం గమనించి ఏమనుకుందో!

“ఏవిటి పంతులూ? ఏవిటా చూపులు? నేనేం బజారుముండ ననుకున్నావా?” అని నిలేసి ప్రశ్నిస్తే నేనేం చెప్పను?—

ఎంత బుద్ధితక్కువ పనిచేశాను?—

గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటోంది; వాళ్ళంతా చెమటలు కక్కుతోంది; తల తిరుగుతోంది; ఒక్కక్షణం కూడా అక్కడనిల్పలేకపోయాను. గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి రెండంగళ్లో గదిలోకి చేరుకున్నాను. వీధితలుపులు బిడాయించి హాల్లో కాలుగాలిన పిల్లలా పచార్లు ప్రారంభించాను.

వెధపబుర్ర వెరివెరి ఆలోచనతో వేడెక్కిపోతోంది.

ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడం?—ఈ ఆపదలోంచి బైటపడడం ఎలా?— ఇంత కాలంగా నిలబెట్టుకున్న మంచిపేరు యీ ఒక్క సంఘటనతో మట్టిగాట్టుకు పోవలసిందేనా?—

దీని కంతటికీ కారకుడు ఆ సత్యంగాడు. నవ్వుతూనే ఎంత విషం నూరి పోశాడు? నిర్మలమైన తటాకంలో రాయి

నలంబు. ఎడగిని ఆ మాట అనకుండా వుంటే నాలో యీ ఆలోచన తలెత్తే వేనా? అంత ధైర్యంగా దానికేసి అలా చూచేవాడూ ?

అందుకనే సజ్జనసాంగత్యం చెయ్యమన్నారు. ఇలాంటి రాలుగాయి వెధవలతో స్నేహంచేస్తే యిలాంటి వెధవ బుద్ధుల బద్ధక మంచిబుద్ధులెలా అబ్బుతాయి?

ఆ వెధవాయిని - ఆ సత్యంగాడ్ని ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి కాకులకీ గ్రద్దలకీ వేసినా పాపంలేదు! -

సిగరెట్లమీద సిగరెట్లు వూదేస్తూ హాలంతా తెగ పవార్లుచేస్తున్నాను.

కదులుకోన్న కాళ్ళు అమాంతం ఆగిపోయినవ్వు.

గుండె గొంతుకలోకి ఎగదన్నింది! -

తలుపుమీద చప్పడు! - ఎవరో కడుతున్నారు తలుపు! - ఇంకెవరు? - చిలకే! -

పమిటకొంగు నడుముకి బిగదీసి - నడ్డిమీద చేతులాన్ని - కళ్ళు పెద్దవి జేసి - కలకత్తా కాళిలా.....

అమ్మ బాబోమ్! - ఇంకేమన్నావుందా? -

ఇప్పుడెలా? - ఏమిటి చెయ్యడం? -

బుర్ర పనిచెయ్యడం లేదు.

దబి దబి బాతున్నారు తలుపు! -

గుండెలమీద బాతున్నట్టుంది! - తలుపు తియ్యక తప్పదు! - కానున్నది కాక మానదు! -

జారె ధైర్యాన్ని ఎగదోసుకుంటూ గుమ్మంకేసి నడిచాను. కాళ్ళు తడబడుతున్నవ్వు. కళ్ళు తిరుగుతున్నవ్వు ఎలాగో తమాయించుకుని తలుపు తీశాను.

గుమ్మంలో సాక్షాత్కరించింది చిలక! -

కలకత్తా కాళిలా లేదు! - అజంతా సుందరిలా వుంది! - అపర రతీదేవిలా వుంది! - అప్పరనలా వుంది! -

ముఖంమీదికి జీరాడే ముంగురుల్ని ఎగదోసుకుంటూ మందారంలా నవ్వింది! తొలగిన పమిటెను సర్దుకుంటూ సిగ్గుతో మొగ్గలా ముడుచుకుపోయింది! బరువుగా వాలిన కనురెప్పలు రెపరెప లాడాయి!

ఎవరో గట్టిగా వీపుమీద చరచినట్టుయింది. ఎగిరిపడి పక్కకి తొలగి దారిచ్చాను.

నన్ను రాచుకుంటూ, వయ్యాలాలు వొలకబోసుకుంటూ, వాల్టాపులు విసురుకుంటూ వంటగదికేసి వెళ్ళిపోయింది చిలక!

తలుపు దగ్గరికివేసి, పక్కనున్న కుర్చీ దగ్గరకులాగి, వుసూరుమంటూ అందులో కూలబడ్డాను.

పమిటకొంగు నడుముకి బిగదీసి - నడ్డిమీద చేతులాన్ని - కళ్ళు పెద్దవిజేసి - కలకత్తా కాళిలా దర్శనమివ్వాలన్న చిలక. అజంతా సుందరిలా - అపర రతీదేవిలా - అప్పరనలా సాక్షాత్కరించి దేమిటి చెప్పా! -

ఆశ్చర్యం ముంచుకొచ్చింది. మనస్సిష్కం మొద్దుబారింది. రెండు రెముషాల పాటు స్త్రాణువులా కూచుండి పొయ్యాను. మనస్సిష్కంలో ఏ దో కలుకున మెరిసింది.

అవును, యిదేం వత్తిత్తు కాదు!—

వక్రింబ పనిచేసే పాపారాయుడితో పరాచితా లాడుతుండగా నేనెన్నిసార్లు చూశ్శేడు! అంతెందుకు? నాబాల్యమిత్రుడు సత్యంగాడు దీన్ని గురించి అంతగా పొగిడాడంటే ఆర్థం ఏమిటి? కిలాడీ వెధవ, దీన్ని రంగంలోకి దించే వుంటాడు!—

వయసులోవున్న ఆడది. పెళ్ళికూడా అయిందట. వాడే దీన్ని వాదిలేకాడో ఇదే వాణ్ని వాదిలేసిందో—ప్రస్తుతం తల్లి దగ్గరుంటోంది. తల్లి కూతుళ్ళిద్దరూ

యువ

చాకిరీ చేసుకుంటారు, కూటికీ గుడ్డకీ లోటులేదు. వయసులోవున్న ఆడదానికీ కూడా గుడ్డా దొరికితే చాలా? అన్ని అవసరాలూ తీరినట్టేనా?—

గుండెలుకురుటబడ్డయ్. అనవసరంగా హైలానా పడండుకు నాబాద నాతే జాలేసింది. మెల్లగా లేచి చిన్నగా వంబ గదికేసి నడిచాను.

చిలక చీపురు చేతపుచ్చుకుని ఇల్లు వూడుస్తోంది. పలదటి బట్టల్లోంచి వొంట్లోని వొంపులన్నీ స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నయ్.

శరీరం వేడెక్కుతోంది! కోర్కెలు పడగలెత్తి త్రాచుల్లా బుసకొడున్నయ్! అడుగు ముందుకివేసి గుమ్మంపద్ద నిల్చున్నాను.

ఎలా కడపాలో అర్థంకావడం లేదు.

వాన అర్హులైన అదిగనై?—

అవును “దేర్ఘ సాహసే లక్ష్మి”

అన్నారు పెద్దలు!—

కొంపదీసి వ్యవహారం బెడిసికొట్టదు
కదా?—

నా పరువు, ప్రతిష్ఠా ఏంకాను? —

నలుగుర్లో నేను తలెత్తుకు తిర
గ్గలనా?—

అర్థంపర్థంలేని ఆలోచనకి నవ్వా
చ్చింది :

ఛీ! ఛీ! ఏటిటి వెధన ఆలోచన?
సుఖపదలచుకున్న వాడికి ఆనూత్రం
చొరవలేకపోతే ఎలా?—

గొంతు సవరించుకున్నాను. ‘చిలకా!’
అన్నాను మెల్లగా. నా గొంతు నాకే
వినిపించలేదు. కాని చిలకీ వినిపించింది
కాబోలు వెనక్కి తిరిగి చూచింది.

గొంతులో పచ్చివెలక్కాయ పడింది

నా అవస్థ నర్థంచేసుకుంది కాబోలు
చిలక, వొంగి ఇల్లుతుడుస్తోన్నదల్లా లేచి
నిల్చుని, సూటిగా నా కళ్ళలోకి చూస్తూ,
ముంగురులు సవరించుకుంటూ “పిలి
చారా?” అంది.

దాన్ ప్రశ్నకి ఏం చెప్పను జవాబు?—

కంగారు ముంచుకొచ్చింది. రక్తం
తల కెగజిమ్మింది. కళ్ళముందు చీకట్లు
కమ్మాయి. వెంటనే సంభాించుకొన్నాను.
అవునన్నట్టు తలూపాను.

“అబ్బే—మరేంలేదు—మీ అమ్మ కని
పించందంలేదు—వూళ్ళో లేదేమోనని...

...”మందూ వెనకా ఆలోచించకుండా
నోటికొచ్చిందేదో వాగేశాను.

“మరేనండి : నా మేనత్తకూతురు
నీళ్ళాడిందని కబురొస్తేవూరెళ్ళిందండి!”
వమిట సర్దుకుంటూ వొయ్యారాలు వొలక
బోసింది చిలక.

“అయితే — యిప్పుడప్పుడే తిరిగి
రాదన్నమాట?”

“మరేనండి. నిన్నేకదండి వెళత :
మరో వారంరోజులై నా పడుతుంది”

నక్కాస్త వూపిరందింది.

“అవిదొచ్చేదాక—ఆ పూరిపాకలో—
నువ్వాక్కతే...”

చిలక అర్థంకానట్టు కనుబొమలు
ముడిపేసింది.

“అబ్బే—అదికాదు—వయసులోవున్న
ఆ డదాని వి—రాత్రిళ్ళు—వొంటరిగా—ఆ
పూరిపాకలో.....”

“అహో, అదా?” కళ్ళు పెద్దవిచేసి,
కనుబొమలు ఎగరేసి కిలకీలా నవ్వేసింది
చిలక. వెంటనే ముంచుకొచ్చిన సిగ్గుతో
తలవొంచేసుకొని, వమిట సర్దేసుకుంటూ
“మరేం ఫరవాలేదులెండి! నన్నెవరూ
ఎత్తుకుపోరు!” అంటూ మరోసారి
తలెత్తి నాకళ్ళలోకి చూచి, పెదవి విరిచి
చిన్నగా నవ్వింది.

ఆ చూపులు తిన్నగా నా గుండెలోకి
దిగబడిపోయినట్టు. ఊపిరందక వుక్కిరి
బిక్కిరై పొయ్యాను. వెంటనే తమాయింతు
కుని చిన్నగా నవ్వేశాను.

చిలక తన పనిలోకి తాను వెళ్ళి పోయింది.

నేను తిన్నగా హాల్లోకి చేరుకున్నాను. ఆలోచిస్తున్నాను. ఆలోచించే కొద్దీ ఆశ్చర్యం ముంచుకొస్తోంది: వయసులో వున్న ఆడదానితో యింత చనువుగా, ధైర్యంగా మాట్లాడగల చాకచక్యం నాలో వుందన్న విషయం మొట్టమొదటిసారిగా తెలుసుకున్నాను.

దేనికయినా సమయమూసందర్భమూ కలిసిరావాలి: అంతవరకూ అమిలో దాగివున్న శక్తులు బయటపడవు. సత్యం గాడనుకున్నట్టు నేనేం అసమర్థుడికాను. నాకూ సుఖపడేయోగం లేకపోలేదు:—

అందుబాటులోవున్న అందగత్తె చిలక!—

అందుబాటులోవున్న అందాన్ని సైతం అందుకోలేకపోతే నా ప్రయోజితత్వం ఏముంది?—

గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి చిలక కోసం గాలించాను. చిలక పక్కగది తుడుస్తోంది. మగధీరుడిలా రామ్ము విరుచుకొని, అంగలేసుకుంటూ అక్కడికి చేరుకున్నాను. తీరా గుమ్మందగ్గరికి చేరేసరికి, కెవ్వుమని కేకవేసి, రివ్వుమని చూకి, నా కౌగిట్లో గువ్వలా యిమిడి పోయింది చిలక!

గుభిలుమని జారిపోయినియ్యగుండెలు. వెన్నెముకలోంచి పుట్టుకొచ్చింది చలి: కొమ్మనుకొని కొండచిలువను కావులించు

కున్నట్టు గగుర్పొడిచింది శ రంం : కౌగిలి విడిపోయింది :

జారిన ప మి తె ను సర్దుకుంటూ, కుచ్చెళ్ళు దులుపుకుంటూ, తన్ను భయపెట్టి పారిపోయిన చిట్టెలుకను తెగ తిట్టి వేస్తోంది చిలక :

పిల్లిలా జారుకున్నాను హాల్లోకి. జరగరానిది జరిగినట్టూ, చెయ్యరానిపని చేసినట్టూ యిబ్బందిగా హాలంతా చిందులు తొక్కాను.

కాస్తేపటికి చిలక వచ్చి, 'వెళతా, అంటే తలొంచుకుని గంగిరెద్దులా తలూ పానే కాని దాని కళ్ళలోకి చూళ్ళేక పొయ్యాను.

వెళతానన్న చిలక వెళ్ళలేదు. పమిటచెంగు చూపుడువ్రేలికి చుట్టుకుంటూ, నేలచూపులు చూస్తూ ఆక్కడే ఆగిపోయింది.

గతుక్కుమని కంగారుగా తలెత్తి చూశాను.

చిలక చిర్నవ్వు చిలక రించింది "అమర్లోకి కొత్త సినిమా వచ్చింది" ననుగుతోంది. తొలగని పమిట దుకుంబోంది.

"వెళతావా?" ధైర్యంగా అడుగు ముందుకేశాను.

అవునన్నట్టు తలూపింది "అది (అమ్మ) వస్తే వెళ్ళనివ్వదు" ఫిర్యాదు చేస్తున్నట్టు బుంగమాతి పెట్టింది.

"పైసలు కావాలా?"

నవ్వంది.

మగధీరుడిలా ముందుకి నడిచి, పక్క గది చెరుకుని, తెండు రూపాయల నోట్లు పట్టుకొచ్చి దాని చేతిలో బెట్టాను. చిలక నోట్లని జాకెట్టులో దోపుకుంటూ కృతజ్ఞతగా నాకళ్ళలోకి చూచింది. చిలక మచ్చికై పోయిందనడానికి యింతకంటే ఏంకావాలి? ధైర్యంగా వొంగి దానిచేతి నందుకున్నాను.

“అబ్బ! పూరుకోండి! ఎవరైనా చూస్తే...” చిలక సిగ్గుపడిపోయింది.

ఆడదానికి సిగ్గే సింగారమన్నారు. కాదు మగవాణ్ణి రెచ్చగొట్టడానికి, ఎంత రైనా తెగించేదైర్యాన్ని పురికొల్పడానికి అంతకంటే ఆత్మం మరోటి లేదు.

“ఇక్కడున్నది మనమిదరమేగా? ఎవరున్నారు చూడడానికి?...” నుగింశ దగ్గరికి లాక్కున్నాను.

“అమ్మో! పట్టవగలే!” కళ్ళపెద్దవి చేసి, నోరు సున్నాలా చుట్టింది చిలక!

“పోనీ!” ముందుకి వొంగి చెవిలో రహస్యం చెప్పాను.

చిలక మాట్లాడలేదు. సిగ్గుతో తల వొంచేసుకుని, అలాగే అన్నట్టు తలూపేసింది.

“నీకోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటాను”

“ఊ!” ఓ చిరునవ్వు, ఓ చిలిపి చూపు చిలకరించి, లేటిలా గెంతుకుంటూ, చెరువులా మాయమైంది.

ఎగర గింతశాను. తిన్నగా పక్క గదిలోకి పారిపోయి నిలుపుటద్దంముందు నిల్చున్నాను.

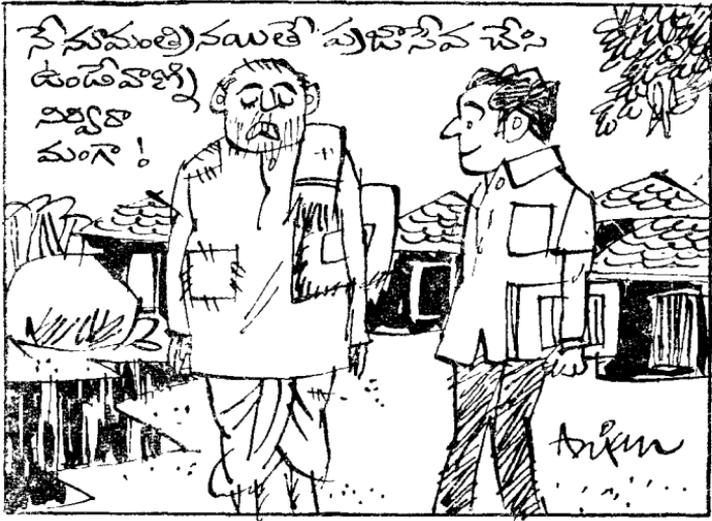
“ఉరేయ్! నువ్వింత ప్రయోజకుడి వన్నె విషయం క్రితం క్షణంవరకూ నాకు తెలీదునుమా! ఆరిగడుగ్గాయ్! ఎంత అనుభవజ్ఞుడిలా ప్రవర్తించావురా! చిలకలాంటి అందాలభరికెను ఎంత సునాయాసంగా బుట్టలో వేసుకున్నావ్!” నన్ను నేను అభినందించుకున్నాను.

చరితకా స్నానంచేసి బట్టలు తొడుక్కుని చక్కగా ముస్తాబయ్యాను. తలుపులు మూసి హుషారుగా యాలవేసుకుంటూ మెట్లకేసి బయలుదేరాను. మెట్లు దిగుతూ తలెత్తి ఆకాశంలోకి చూశాను. అంత క్రితం అలుముకున్న ఒక్క నీలిమేఘమూ కనిపించలేదు. నా మనసులాగే స్వచ్ఛంగా ఇద్దంలా మెరిసి పోతోంది ఆకాశం!

కమ్మని కలలుగంటూ అయ్యరు హోలలుకేసి బయలుదేరాను.

వీధి చివర పచ్చ మేడముందు జనం మూగారు యాగల్లా. ఇల్లుగలావిడ శోకాలుపెడుతూ మధ్య మధ్య ముక్కు చీదేస్తోంది. ఇల్లుగలావిడ పెళ్ళిగాని కూతురు ప్రమీలారాణి, ఎదురింట్లో కాపురముంటోన్న సుబ్బారావు పొద్దుట్నీంచితనిపించడం లేదట!

“పెళ్ళయిన వెధవ వాడి కామాత్రిం బుద్ధుండక్కల్లా!” అంటోందో పెళ్ళ

యిన ఇల్లాలు, బుగ్గలు తెగనొక్కేసు కుంటూ, తప్పంతా సుబ్బారావుదే అన్నట్లు! నాకంతా అర్థమైపోయింది. ఆ యిల్లాల్లోని కొండల కొంకూడా వచ్చింది.

“పుట్టింటేళ్ళిని పునిత్రీ పునైకట్టిన వాడ్ని నైతం పూర్తిగా మరిచిపోయి పుట్టిల్ల వాడిలిరాకపోతే, సుబ్బారావే కాదు, అప్పారావయినా అంతే చేస్తాడు” అనుకున్నాను కసిగా.

తిన్నగా ఆయ్యరు హోటల్ చేరు కున్నాను.

గజగజా నాలుగు మెతుకులు కొరికి కొంటర్ లోంచి బైటవడి వరంతాలో కొచ్చాను.

యువ

“దండాలండి బాబయ్యా” అంటూ దర్శనమిచ్చాడు ఆఫీసు బంట్రోతు అప్పన్న.

గుండెల్లో కొండలు దొర్లించినట్టయింది.

ఆఫీసురోజుల్లో అందరికీ బంట్రోతు లాగే కనిపించే అప్పన్న సెలవురోజుల్లో మాత్రం యమకింకరుడిలా దర్శన మిస్తాడు యమకింకరుడు దర్శనమిచ్చాడంటే యమునివద్దనుండి పిలుపొచ్చిందన్నమాటే.

“ఏం అప్పన్నా, ఏమిటిలావచ్చావ్?” లోలోపల తిట్టుకుంటూ, పెదాలి నవ్వున తిక్కించుకుని, అస్వాయంగా పలకరించాను.

“ మనెజర బాబు ఓమాటు మిమ్మల్ని ఆర్జంటుగా పిలుచుకు రమ్మన్నారు. ఏవో ఆర్జంటు కాగితాలు కావాలట” చా వు క బు రు కాస్తా చల్లగా జారవిడిచాడు ఆప్పన్న.

యముడు అసలే ఛండశాసనుడు. పులివాలబడ్డ లేడి తప్పించుకు పారిపోవచ్చు. యమకింకరుడి కంటబడ్డ గుమాస్తా ప్రాణాలతో బైటపడలేడు. వెళ్ళక తప్పదు!

కిక్కురుమనకుండా అప్పిగాడి వెంట బయలుదేరాను.

యముడి కబందహస్తాల్లోంచి బైట పడేసరికి రాత్రి ఏడుదాటింది. సాధించిన ఘనవిజయాన్ని తలుచుకుంటూ మురిసి పోవలసిన అమూల్యకాలాన్ని, తినబోయే రుచుల్ని వూహించుకుంటూ గడపవలసిన మధురక్షణాలని, అమాంతం కబళించి, వుండగా చుట్టి కబళంలా ఆరగించిన మేనేజర్ బికాసురుడి దౌష్ట్యాన్ని, గుమాస్తాగాడి చేతగానితనాన్ని తెగ తిట్టుకుంటూ బయలుదేరాను.

సాయింత్రం కాఫీ కూడా లేదు. ఆకలితో కడుపు దహించుకు పోతోంది. ఎలాగూ ఏడు దాటింది కనుక అయ్యరు హోటల్ లోనే దారితీశాను. అయ్యరు వడ్డించిన సాంబారు మెతుకుల్ని సుప్టుగా ఎక్కించి, బుగ్గనకిళ్ళీ దట్టించి, సిగరెట్టు వెలిగించి వీధిన పడ్డాను.

హుషారుగా వుండవలసిన మనసు వుండగా ముడుచుకుపోయింది. ఎంత సాగదీసి వాదిలినా రబ్బరుచుట్టలా ముడుచుకుపోతూనేవుంది. అర్థం పర్థంలేని అనుమానాలు!

మా వీధి మొగసాల చిన్న జాతర జరుగుతోంది.

అప్పచ్చులమ్ముకునే అప్పీ, మొగు దొదిలేసిన మంగీ జుట్టూ జుట్టు పట్టుకుని వీధిలో పొర్లుతున్నారు. కోడి పుంజుల్లా పోట్లాడుతున్నారు. జనం తమాషా చూస్తున్నారు.

విచారణమీద విషయం తెలిసింది.

అచ్చి మొగుడు బుచ్చిగాడూ మొగు దొదిలేసిన మంగీ చీకటి గొంధిలో మంతనాలాడుతుండగా అచ్చి మాటేసి ఆ యిద్దర్నీ పట్టేసిందట.

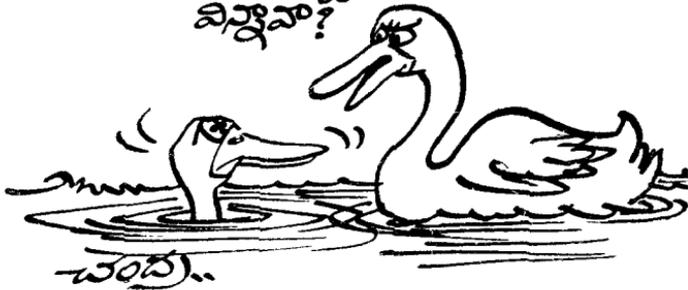
అచ్చి అప్పచ్చులమ్ముకునే దయితే నే?—అదీ ఆడదే!—పుస్తై కట్టిన పురుష పుంగవుడు మరో ఆడదానితో సరసాలాడుతుంటే చూచి ఏ ఆడది ఓర్పుకో గలదు?—

చల్లని గాలితెంకటి రిప్పునవీంది!— వెన్నెముకలోంచి పుట్టుకొచ్చింది చలి!—

ఆ మాట కొస్తే అనూరాధా ఆడదే!— నేను చిలకతో చేతులు కలిపానని తెలిస్తే అనూరాధ మాత్రం ఓర్పుకోగలదా?—

దొంగతనం గానీ, రంకుతనం గానీ దాస్తే దాగేవి కావు!—

కడుపు నిండొ త్రిసంధా!
 కఠే కొట్టలేవంటే ఏది?
 విన్నావా?

ఇప్పుడేమిట చెయ్యడం?—

నా పరువు రచ్చకెక్కవలసిందేనా?—

ఆ దాసిపిల్లను ఆపడం ఎలా?—

భగవాన్! నన్నీ ఆపవలించి రక్షించేందుకు నువ్వు తప్ప అన్యథా శరణం వాస్తే!—

గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటోంది.

కాళ్ళు తడబడుతున్నాయి. నడక సాగడం లేదు. ఎలాగో ఇల్లు చేరుకున్నాను. మేడ మెట్లెక్కి వరండాలోకి చేరుకునే సరికి వేగంగా కొట్టుకుంటోన్న గుండె కాస్తా చటుక్కున ఆగిపోయింది.

ఎదురుగా—వరండాలో—మనక వెలుతుర్లో ఓ స్త్రీ మూర్తి తచ్చాడుతోంది!—

ఇంకెవరు? చిలకే! ఆడినమాట తప్పని హరిశ్చంద్రుని చెల్లెలు! నాదుంప తెంపడానికి—నా పరువు నచ్చేట్లో కలపడానికి—నన్నల్లరిపాలు చెయ్యడానికి—

“అ దే మి టం డి, అలా ఆగిపోయారు? అకస్మాత్తుగా వూడివడ్డానని ఆశ్చర్యంగా వుందా?”

ఏమిటిది? —కలా?— నిజమా?—

కళ్ళు నలుపుకున్నాను. చెయ్యి గిల్లుకున్నాను. కలగాదు. నిజమే!— చిలక్కాదు. అనూరాధ!—

ఉత్తరం ముక్కయినా రాయకుండా ఉన్నపళాన బైలుదేరి రావడానికి కారణమేదో చెబుతోంది శ్రీమతి. వినే ఓపిక లేదు. అర్థం చేసుకునే వ్యవధి లేదు.

భగవంతుడు దయామయుడు! తన భక్తుల్ని ఇలాగే కాపాడుతూవుంటాడట!— మరోక్షణం ఆలస్యం జరిగివుంటే నేనా పాపపంకిలంలో కుత్తుక దాకా కూరుకు పొయ్యేవాడిని!—

సమయానికి అడుపడి, ఎంత తేలిగ్గా ఆడుకున్నాడు!—

అడుగుముందుకివేసి తలుపుతాళం తీశాను.

పుట్టింటి కబుర్లు చెబుతూనే వంట పనిలో కూరుకుపోయింది అనూరాధ.

బుర్ర వేడికేళలా ఆలోచిస్తూ మంచమీద వాలిపోయాను. స్నాన పానాలు ముగించుకుని అనూరాధ అక్కడికి చేరుకునేసరికి మరో గంట గడిచిపోయింది.

“ఏమిటో శ్రీవారు దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నట్లున్నారు.” మీదికి వొంగి చిలిపిగా కళ్ళలోకి చూచింది అనూరాధ.

చిన్నగా నవ్వి, వక్కకి జరిగి ఆవిడికి చోటిచ్చాను.

“విన్నారా? వీధి చివర సుబ్బారావు లేడూ, ఎదురింటి ప్రమీలారాణిని లేపుకుపోయాట్ట! వక్కంటి పార్వతమ్మ చెప్పింది.”

అడవాళ్ళ కిలాంటి విషయాల్లో ఎంత ఆసక్తో, ఆశ్చర్యపోయాను!

“అవునట, పాపం సుబ్బారావు! అతగాడి భార్య పుట్టింటికి మూడు మాసాలవుతోందిటగా?”

“ఏమిటి?” నొసలు చిట్లించి క్యూశ్చెన్ మార్కు ముఖం పెట్టింది అనూరాధ. “పెళ్ళాన్ని పుట్టింటికి వంపే వాళ్ళంతా వూరిమీద పడుతున్నారా?”

నాకు నవ్వొచ్చింది “వడకేంచేస్తారు? మగాడు మడిగట్టు కూచుంటాడా? నువ్విల్లు చేరుకోవడం మరోనాలురోజులు ఆలస్యంచేసి వుంటే నేనూ అలాంటి అఘాయిత్య మేదో...”

అనూరాధ. “చ! ఏమిటా మాటలు! నీతి మాలిన వాడెవడో ఏదోచేశాడని అందరూ అలాచేస్తారా? మీరెలాంటి వారో నాకు తెలీదూ?” సున్నితంగా ఆరచేతో నానోరు కప్పేసింది.

అనూరాధకి ఎంత విశ్వాసం నామీద!-అవును మరి. ఆడదై పుట్టింతరువాత పుస్తైకట్టినవాడిమీద ఆమాత్రం నమ్మకం లేకపోతే ఎలా?—

ఒక్కనాటితో తెగిపోయే బంధమాయిది?—

నా భార్య దృష్టిలో-లోకం దృష్టిలో నేను నీతిపరుడే!— పరువుగా బ్రతుకుతోన్న పెద్ద మనిషిని!—

వెకిలిగా వోనవునవ్వేసి, అప్యాయంగా చేతులు చాచి, అసలురంగు బైట పడకుండా, అమాంతం మీదికి లాక్కుని అనూరాధతో కప్పేసుకున్నాను.

ఎవరో కిసుక్కున నవ్వారు-ఎక్కడో కాదు, నాలో-వెధవ, సత్యంగాడు నాలో తిప్పవేసుకూచున్నారు.

“అందంగా అబద్ధాలాడే వాడూ, ఆత్మవంచన చేసుకునేవాడూ, అసమర్థతను కప్పిపుచ్చుకునేందుకు అడ్డదారులు వెతికేవాడూ అందరూ నీతిపరులేనా?— నీతికి నిర్వచనం ఏమిటి?— పిరికితనానికి మారుపేరా?”- ప్రశ్నలవర్షం కురిపిస్తున్నాడు. చెవులు గింగురుమనేలా విరగబడి నవ్వుతున్నాడు.